

رموز و آداب خودکفایی در حوزه سلامت

Secrets and Etiquette of Self-Sufficiency in the Field of Health

۴. تحمل مشقات و تقویت اعتماد به نفس ملی.
۵. ترویج و تحکیم روحیه و رویه مقاومت در همه شئون نظام سلامت، بویژه در شرایط بحرانی، تحریم و غیر مترقبه.
۶. ترویج و تحکیم و پایبندی به شیوه جهاد علمی در نظام علم و فناوری سلامت.
۷. اجتناب از مصرف‌گرایی، اسراف و نکوهش تجمل‌گرایی.
۸. پیشگیری و کنترل تقاضاهای القایی و اهتمام به اصلاح تقاضاهای عمومی به کالاها و خدماتی که ضروری نبوده و بعضاً سلامت را به خطر می‌اندازند.
۹. شفافیت و سالم‌سازی اقتصاد سلامت و پاسخگویی اجتماعی.
۱۰. مبارزه با فساد و هر نوع سوء استفاده.
۱۱. اهتمام به راهبردهای مهمی نظیر بهره‌وری، هزینه اثربخشی.
۱۲. تقویت، توانمندی و بازدهی نیروی کار.

راهبردهای مدیریتی

۱. انتخاب «تقوا و امانتداری» در سپردن امور و مسئولیت‌ها به مدیران دانا و متخصص.
۲. «اعتماد به جوانان» و سپردن مسئولیت‌ها به جوانان شایسته و نخبه و خلاق، کارآمد، پرانگیزه و خستگی ناپذیر.
۳. ظرفیت‌شناسی و فعلیت بخشی به ظرفیت‌ها، بویژه ظرفیت‌های انسانی و تخصصی، مواد اولیه و تقویت زیرساخت‌ها.
۴. بهره‌گیری حداکثری از استعدادها و توانمندی‌های انسانی داخلی و امکانات تولیدی.
۵. اهتمام به بهبود شاخص‌ها.
۶. دستیابی به علوم و فناوری‌های ضروری سلامت و روزآمدی مستمر آن‌ها.
۷. نهادینه‌سازی راهبرد ارزیابی فناوری سلامت.
۸. بسترسازی حقوقی.
۹. پایبندی به برنامه‌ریزی راهبردی برای نیل به خودکفایی در همه سطوح از سیاستگذاری تا برنامه‌ریزی اجرایی.
۱۰. در اولویت قرار دادن تولید کالاها و محصولات و فناوری‌های راهبردی سلامت و تولیدات مرتبط با نیازهای اولیه آحاد جامعه.
۱۱. اشتغال‌زایی و کارآفرینی.
۱۲. استفاده از ظرفیت وسیع مردمی و ارتقای همبستگی ملی.
۱۳. اهتمام به ارتقای کیفی کالاها و محصولات و داروهای داخلی و ترویج "ترجیح کالاهای داخلی بر خارجی" در جامعه.
۱۴. مدیریت و پیشگیری از ناهنجاری‌هایی نظیر رکود اقتصادی،

خودکفایی در حوزه حیاتی و ضروری سلامت، از اهداف آرمانی و تبلور شعار اصلی انقلاب اسلامی، یعنی "استقلال" است. خودکفایی از اساسی‌ترین ارکان استقلال اقتصادی است. امام خمینی(ره) باور به استقلال و اعتماد به نفس و توجه به تولید داخلی را شرط اساسی تحقق آن می‌دانند. مقام معظم رهبری فرموده‌اند: اقتدار و آبروی کشور در «خودکفایی» است و باید نیازهای مهم کشور را خودمان تولید و تأمین کنیم. تحقق اصل خودکفایی در نظام سلامت، مستلزم برخورداری از یک نظام علمی و مدیریتی کارآمد، پویا، پایدار و مقاوم است. راهبردهای خودکفایی در این نوشته بطور اجمال پیشنهاد شده است.

معیارها و راهبردهای تحقق خودکفایی در علوم و فنون سلامت

راهبردهای سیاست‌گذاری

۱. التزام به حاکمیت موازین اسلامی و ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی و در رأس آن‌ها قاعده نفی سبیل و اخلاق محوری در فعالیت‌های اقتصادی سلامت و انضباط مالی.
۲. برقراری هماهنگی بین سیاست‌ها، راهبردها و اقدامات کلان در حوزه‌های تولید، توزیع و مصرف کالاها و خدمات سلامت با رویکرد عدالت تولیدی و توزیعی.
۳. تأکید بر توسعه درونگرا با تکیه بر قابلیت‌های درونی (حمایت‌گرا).
۴. اهتمام به توسعه برونگرا (حضور در عرصه‌های تجاری فراملی).
۵. شناسایی و به‌کارگیری ظرفیت‌های علمی، فنی و اقتصادی سلامت برای دسترسی به توان آفندی.
۶. رصد برنامه‌های تحریم، مدیریت مخاطرات اقتصادی، تهیه طرح‌های واکنش هوشمند، فعال، سریع و به‌هنگام در برابر مخاطرات و اختلال‌های داخلی و خارجی و دستیابی به توان پدافندی.
۷. حمایت از کالاها و تولیدات ملی.
۸. ایجاد، نگهداشت و افزایش ذخایر راهبردی سلامت.

راهبردهای فرهنگی

۱. عزم ملی، اراده قوی، همت والا، تعهد، ایمان، اعتقاد به نظام اسلامی و توکل بر خداوند.
۲. فرهنگ‌سازی تجربیات، دستاوردها و ابتکارات حضور ارزشمند جامعه سلامت در دفاع مقدس.
۳. ایجاد و تقویت روحیه خودباوری و خوداتکایی در جوانان.

ملی، التزام سیاسی و فرهنگی سیاستگذاران و مسئولان، تقویت زیرساخت‌های ارتباطات، اطلاعات و خدمات الکترونیک، رعایت کیفیت و استاندارد بین‌المللی، حمایت از شرکت‌های دانش بنیان، تقویت زیرساخت‌های تولید فرآورده‌ها و مواد اولیه دارویی، واکسن، محصولات زیستی و ملزومات و تجهیزات پزشکی، بازمهندسی ساختارهای موجود، ادغام نهادهای موازی و سایر راهبردهای معتبر، امکان‌پذیر است و باید به‌عنوان ضرورتی ملی و اجتناب‌ناپذیر در برنامه‌های توسعه فرهنگی و اجتماعی تدبیر گردد. تربیت نیروی انسانی توانمند، خودباور، مبتکر و متناسب با نیازهای مختلف سلامت، تأمین مالی پایدار، نظارت دقیق و استقرار نظام شایسته سالار، از دیگر الزامات است.

محمدعلی محقق

استاد جراحی سرطان، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران

Mohamad Ali Mohagheghi

Professor of Cancer Surgery, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

فقر و بیکاری، قانون‌گریزی، قاچاق داروها و کالاهای سلامت، رانت‌خواری، سوءاستفاده، خام‌فروشی، تبلیغات کاذب، انحصارطلبی، فرارهای مالیاتی و هرنوع سوء استفاده از موقعیت ... و تبدیل تهدیدها به فرصت ...
۱۵. اتخاذ دیپلماسی مقتدر و مستقل اقتصادی و تجاری.

راهبردهای علمی و فناوری

۱. شناسایی، حمایت، هدایت و به‌کارگیری نخبگان و ایجاد فضای اعتماد و آرامش برای آنان.
  ۲. اهتمام به تولید دانش بنیان در حوزه سلامت.
  ۳. اهتمام به کسب اقتدار علمی، از طریق ارتقای سرمایه انسانی سلامت و سایر الزامات.
  ۴. رهیافت شیوه‌های معتبر و مبتنی بر شواهد برای قطع وابستگی در خدمات و کالاهای سلامت.
  ۵. اتخاذ راهبرد علمی برای اصلاح الگوی تجویز و مصرف در نظام سلامت.
- خودکفایی و تولید دانش بنیان در زمینه دارو، مواد زیستی، تجهیزات پزشکی و همه کالاهای خدمات سلامت، با عزم و اراده

منابع

1. Etemadi M, Emamgholipoor S, Pourreza A, Tabrizchi N, Hosseini SJ, Mohammad Shahedi M, et al. Strategies for Achieving a Resilient Economy in Health. Iranian Journal of Culture and Health Promotion. 2019;3(3):250-66. [In Persian]
2. Ahmadi AM. Emancipation from dependent economy (self-sufficiency) Imam Khomeini's strategy in the field of economy. Tehran: Imam Khomeini Editing and Publishing Institute, 2001. [In Persian]